

Pako^{Suomen}aisapu

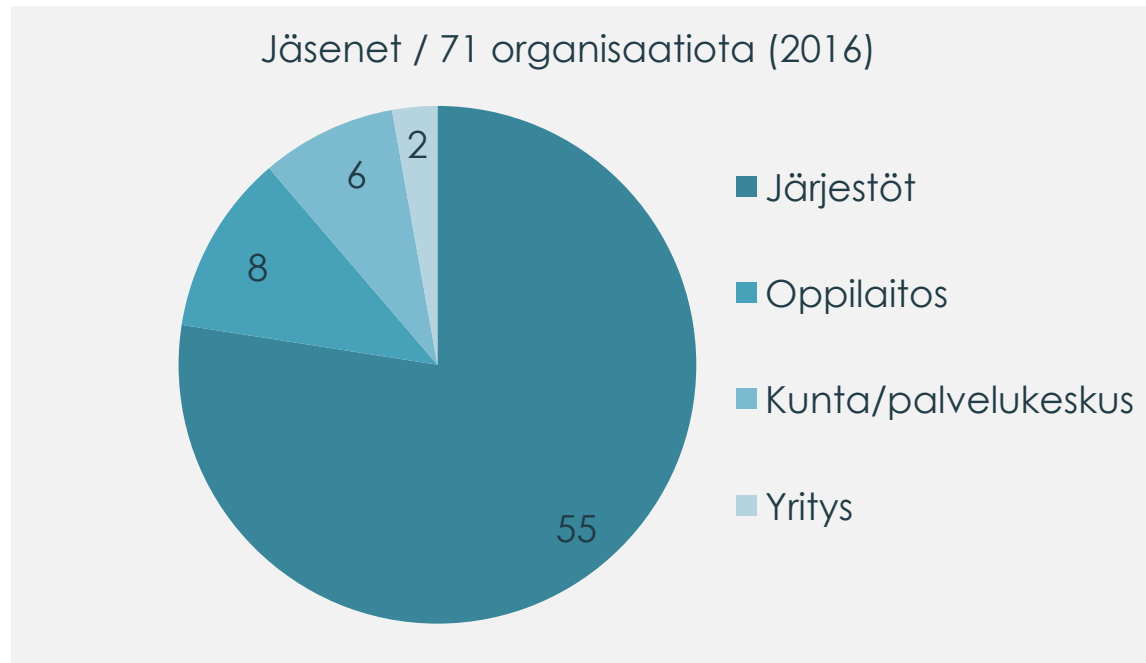
VERTAISTUKI KOTOUTUMISPROSESSIN
ERI VAIHEISSA

Kasvokkain-toiminta

- Vertaisryhmätoiminta alkanut Pakolaisavussa vuonna 2001
- RAY:n rahoitus
- Työntekijäresurssit:
  - hankejohtaja
  - kaksi aluekoordinaattoria (pääkaupunkiseutu, Pohjois-Karjala)
  - verkostokoordinaattori (pääkaupunkiseutu)
  - tuntipalkkaisia vertaisohjaajia
- Oma ryhmätoiminta: pilottiryhmät vanhuksille ja miehille
- Materiaalin tuotanto maahanmuuttajien vertaisryhmätoiminnan tueksi
- VeTo-verkoston koordinointi
- Toimintamuodon levittäminen kunnissa valtakunnallisesti

VeTo-verkosto

- Maahanmuuttajien vertaistoimintaa järjestävien tahojen yhteistyöverkosto pääkaupunkiseudulla.
- Verkostoa koordinoi Suomen Pakolaisapu ja rahoittaa RAY.

www.vetoverkosto.fi

Kaikki vertaisryhmät yhdeltä sivustolta – parhaillaan käynnissä n. 70 ryhmää

Helsinki

▸ **Tasapainoalumnus arabiankielisille miehille**

Ryhmä kokoontuu torstaisin Helsingissä marraskuun alusta lähtien.

▸ **Wonderful, Terrible Moms**

Ryhmä kokoontuu joka toinen torstai Kampissa

▸ **Peer support group for unemployed immigrants**

The group meets on Mondays in Kampi.

▸ **Monikulttuurinen unelmaryhmä**

Ryhmä kokoontuu torstaisin Mellunmäessä.

▸ **Perhettään odottavat arabiankieliset miehet**

Ryhmä kokoontuu torstaisin Malmilla.

▸ **Afgaaninaisten vertaisryhmä**

Ryhmä kokoontuu keskiviikkoisin SOPU-tilassa.

Vertaistoiminta Suomessa

- Vertaisryhmätoimintaa yli 25 eri kunnassa
- Alueella on verkosto ja koulutettuja vertaisohjaajia
- Kuntien/alueiden välinen yhteistyö
- Vertaisohjaajaa ei aina löydy pienestä kunnasta

etäyhteydet ja nettiryhmät

- Muuttoliike suuriin kaupunkeihin

Vertaistoiminnan perusteita

- Maahanmuuttajat ovat parhaita asiantuntijoita tukemaan uusia tulijoita suomalaisessa arjessa.
- Uuteen maahan muuttaminen on muutos, jossa tarvitaan tukea. Vertaistoiminta tarjoaa turvallisen ympäristön käsitellä omia tunteita ja oppia uutta.
- Vertaistoiminta hyödyttää erityisesti niitä, jotka tarvitsevat vielä tukea kotoutumisprosessissaan.

Vertaistoiminta kotoutumisen välineenä

Kasvokkain kouluttaa maahanmuuttajien vertaisryhmätyöhön

Vertaisryhmätoiminta
tunnetaan
tehokkaana mallina
ympäri Suomea.

Vertaisryhmä-
osaaminen lisääntyy
toiminta-alueilla.

Maahanmuuttajat
voimaantuvat
vertaisryhmän kautta.

Laadukas vertaistoiminta

- Vertaisryhmällä tulee olla selkeä tavoite
- Osallistujien mahdollisimman tiheä vertaisuus
- Ryhmän tarpeiden mukaan
  - teema
  - avoin vai suljettu ryhmä
  - ohjaajana vertainen, ammattilainen tai molemmat
- Vertaisryhmä ei ole suomen kurssi tai harrasteryhmä!

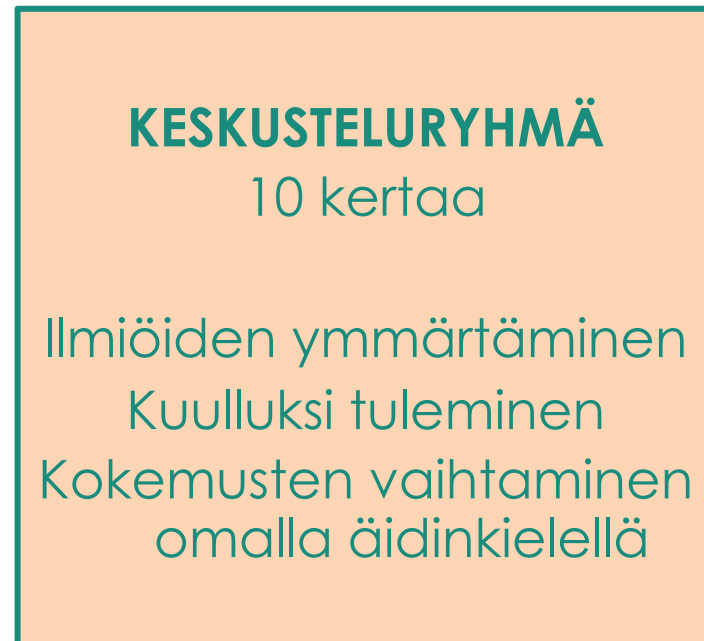

Kasvokkain-toiminnan vertaisryhmämalli

- Ryhmänvetäjänä maahanmuuttajataustainen vertaisohjaaja, joka on itse käynyt läpi kotoutumisprosessin
- Parityömalli: suomenkielinen ohjaaja ja omakielinen vertaisohjaaja
- Keskustelu – ryhmän tärkein toimintamuoto
- Keskustelu omalla äidinkielellä
- Toiminta tavoitteellista ja osallistujien tarpeista lähtevää
- Kokoon tuleminen kerran viikossa kaksi tuntia 12–16 viikon ajan
- Pienryhmä: 4–10 henkeä
- Asiantuntijavierailut ja tutustumiskäynnit eri teemoista (toiminnallisuus)

VertaisKoto-malli

Luennolla on 15–20 osallistujaa → jaetaan 2–3 vertaisryhmään

Keskustelun teemoja

VertaisKoto (luennon aiheet esim.)

- Suomen historia ja kulttuuri
- Ihmisoikeudet, oleskelulupa
- Sopeutumisprosessi, hyvinvointi ja vapaa-aika
- Suomen sosiaali- ja terveyspalvelut
- Ammatillinen koulutus ja työelämä
- Yhdistystoiminta ja demokratia
- Asuminen ja paloturvallisuus
- Kotitalous- ja raha-asiat

Kasvokkain (vertaisryhmä)

- Vanhemmuus
- Työelämä
- Suomalainen kulttuuri
- Koulutus ja työelämä Suomessa
- Identiteetti ja sopeutuminen Suomeen
- Yhteiskunnallinen vaikuttaminen
- Rasismi
- Terveys

Vertaistuki eri elämänvaiheissa

- Elämän alkuvaiheessa
  - VertaisKoto
  - Orientaatiojakso (Amiedu)
- Yleiset kotoutumista tukevat ryhmät
  - Somalinkielinen vertaisryhmä kotivanhemmille
  - Äiti & vauva -ryhmä
  - Vertaisryhmä yhden vanhemman perheille
  - Afgaaninaisten ryhmä
  - Ikääntyneiden kiinankielisten vertaisryhmä
  - Intercultural Evening nuorille miehille

Vertaistuki eri elämänvaiheissa

- Työ- ja opiskelu
  - Peer support group for unemployed immigrants
  - Kurdinkielinen työelämä-teemainen vertaistukiryhmä
  - Helsingin aikuisopiston ryhmä / Aducaten sekaryhmä
  - Nuorten maahanmuuttajamiesten (ja naisten-) ryhmä AIVA-koulutuksen opiskelijoille
- Teemaryhmä
  - Vironkielinen vertaistukiryhmä erityislusten vanhemmille
  - Turvapaikanhakijoille ryhmä / Group mentoring for asylum seekers
  - Perhettään odottavien arabiankielisten miesten ryhmä
  - Väkivallan ennaltaehkäisevä ryhmä
  - Sateenkaari-ryhmä
  - Iisalmen teini-ikäisten äitien ryhmä Skypen kautta

Vertaisohjaajan rooli

- Hyvin koulutettu ohjaaja avainasemassa
- Ohjaajan osaaminen ja persoona tärkeitä – kaikista ei tule hyviä ohjaajia
- Vertaisohjaajakin tarvitsee tukea
- Ryhmäläisestä ohjaajaksi

Baktyar Qader
Ryhmäläinen

Vertaisohjaajan peruskoulutuksen sisällöt

- Mitä vertaistuki on?
- Maahanmuuttajien vertaistoiminta
- Ryhmädynamiikka
- Vertaisohjaajan rooli
- Vertaisohjaajan oma jaksaminen
- Vertaisryhmien teemat
- Kotoutumisprosessi
- Arviointi
- Raportointi
- Toiminnallisten harjoitusten käyttö

Materiaalipankki

<http://www.vetoverkosto.fi>

Vertaisryhmätoiminnan opas
(myös selkokielisenä)

Ikätovereita ja ilon hetkiä

Veljiä vertaisia

Arkea Suomessa -sarja 1
Opastusta asumiseen

Arkea Suomessa -sarja 2
Vinkkejä pukeutumiseen ja ruokavalioon

Yhteystiedot

Yuko Kametani
Hankejohtaja
p. 045 1100 768
yuko.kametani@pakolaisapu.fi

Petri Komulainen
Aluekoordinaattori,
Pääkaupunkiseutu
p. 045 1209 036
petri.komulainen@pakolaisapu.fi

Anne Korppinen
Aluekoordinaattori,
Pohjois-Karjala
p. 040 580 4639
anne.korppinen@pakolaisapu.fi

Pia Aaltonen
Verkostokoordinaattori
p. 044 724 9882
pia.aaltonen@pakolaisapu.fi

vetoverkosto.fi

twitter.com/vetoverkosto

facebook.com/vetoverkosto

Pako^{Suomen}aisapu

KIITOS!